

Magyar Közlekedéstudományi és Logisztikai Intézet
Nonprofit Kft.
Vasúti Képzési Módszertani Központ

Vasúti pályahálózat ismereti modul

VVK-196-AL-2
INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ
VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS
TOLATÁS (MÁV ZRT. E.1. SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ A
GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLATÁRA VONATKOZÓ
ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK) /1

alapképzési program

KTI/VKMK/40-1/2025

2025

1. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLJA

A vasúti társaságok részére olyan képzés biztosítása, amely a 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet szerinti országos jelentőségű vasútvonalakon (a MÁV Zrt. F.2. sz. Forgalmi utasítás hatálya alá tartozó pályahálózat) VVK-196-AL-2 Infrastruktúra: Országos jelentőségű vasútvonalakon személy- és áruszállítás és tolatás (MÁV Zrt. E.1. sz. utasítás II. rész a gőzmozdony menetszolgálatára vonatkozó üzemi és műszaki szabályok)/1 alapvizsga letételére készíti fel.

2. AZ ALAPKÉPZÉS CÉLCSOPORTJA

Olyan munkavállalók, akik rendelkeznek a MÁV Zrt. F.2. sz. Forgalmi utasítás hatálya alá tartozó, járművezetői infrastruktúra vizsgával és gőzmozdony kategória vizsgával, de nem rendelkeznek VVK-196-AL-2 INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS TOLATÁS (MÁV ZRT. E.1. SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ A GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLATÁRA VONATKOZÓ ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK) /1 alapvizsgával.

3. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK

A képzésben résztvevő a tanfolyam befejeztével:

- ismeri a gőzmozdonyok üzeméhez tartozó legfontosabb fogalmakat,
- ismeri a gőzmozdonyok üzeméhez elengedhetetlen vizsgálatokat,
- ismeri a gőzmozdonyok menetére vonatkozó szabályokat,
- tévesztés nélkül ismeri az üzemben tartás feltételeit, a menet közbeni vizsgálatokat,
- tévesztés nélkül le tudja olvasni a nyomásmérő műszerek értékeit,
- tévesztés nélkül meg tud győződni a kazán vízállásáról,
- tisztában van a gőzmozdony üzeméből adódó veszélyekkel,
- képes megakadályozni az üzemveszélyes hibák kialakulását,
- képes elhárítani az üzemveszélyes hibákat.

4. AZ ALAPKÉPZÉSBE VALÓ BEKAPCSOLÓDÁS FELTÉTELEI

4.1.	Végzettség	középiskolai végzettség
4.2.	Szakmai gyakorlat	-
4.3.	Egészségügyi alkalmasság	A 203/2009 (IX.18) Kormányrendelet szerint
4.4.	Előzetesen elvárt ismeret(ek)	VVK-142-AL-1 INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS TOLATÁS (MÁV ZRT. F.2. SZ. FORGALMI UTASÍTÁS ÉS KAPCSOLÓDÓ SZABÁLYOZÁSOK) /2 vizsga és VVK-336-AL-1 KATEGÓRIA: NORMÁL, SZÉLES ÉS KESKENY NYOMTÁVOLSÁGÚ GŐZMOZDONY, GŐZAKKUMULÁTOROS MOZDONY vizsga

Az alapképzés
megnevezése:

VVK-196-AL-2 INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ
VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS TOLATÁS (MÁV ZRT. E.1.
SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ A GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLTÁRA VONATKOZÓ
ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK) /1

4.5.	Egyéb feltétel(ek)	-
------	--------------------	---

5. AZ ALAPKÉPZÉSBEN VALÓ RÉSZVÉTEL FELTÉTELEI

5.1.	Részvétel követésének módja	Képzési napló és jelenléti ív
5.2.	Megengedett hiányzás	-
5.3.	Mulasztás pótlása	-
5.4.	Egyéb feltételek	A képzésben résztvevő nem áll jogerős bírósági ítélettel kiszabott szabadságvesztés, foglalkozástól, illetve járművezetéstől való eltiltás hatálya alatt.

6. TERVEZETT KÉPZÉSI IDŐ, INTENZITÁS

6.1.	Összes óraszám:	24	óra
Ebből:			
6.2.	Elmélet:	24	óra
6.3.	Gyakorlat:	0	óra
6.4.	Intenzitás: legfeljebb 8 óra/nap	Időtartam	
		legalább 3 oktatási nap	

7. CSOPORTLÉTSZÁM

7.1. ELMÉLETI KÉPZÉSBEN MINIMUM: 1 FŐ, DE LEGFELJEBB: 30 FŐ

8. AZ ALAPKÉPZÉS FELTÉTELRENDSZERE

8.1. SZEMÉLYI FELTÉTELEK

8.1.1. A KÉPZÉS ELMÉLETI TÁRGYAINAK OKTATÓIVAL SZEMBENI

KÖVETELMÉNYEK:

- elméleti vasútszakmai oktatói képesítés, továbbá
- gőzmozdonyvezetői gyakorlat

8.2. TÁRGYI FELTÉTELEK

8.2.1. AZ ELMÉLETI ÓRÁK TÁRGYI FELTÉTELEI:

A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 8. mellékletében („Képzési központok, képzőszervezetek és regisztrált szervezetek esetében az alapképzés és időszakos oktatás tárgyi feltételei”) az alapképzésre meghatározott feltételek teljesülése mind a kiszolgáló helyiségek, mind az oktatóterem, annak bútorzata és egyéb berendezési tárgyai tekintetében.

8.2.2. Szemléltető anyagok, oktatási segédletek:

- hagyományos és/vagy digitális táblák,
- projektor és/vagy kivetítő monitor (televízió),
- oktatói számítógép stb.

8.2.3. Kötelező irodalom:

- MÁV Zrt.E.1. sz. utasítás II. rész a gőzmozdony menetszolgálatára vonatkozó üzemi és műszaki szabályok (VHF/17113-1/2023-ÉKM)
- Hámos István – Varga Jenő: A Gőzmozdony (Műszaki Könyvkiadó 1962)

9. AZ ALAPKÉPZÉS FOLYAMATA

A 14. fejezet táblázatai szerint.

10. AZ ELŐZETESEN MEGSZERZETT TUDÁS ELISMERÉSÉNEK MÓDJA

Nem lehetséges.

11. AZ ALAPKÉPZÉS SORÁN ALKALMAZOTT ÉRTÉKELÉSI RENDSZER

11.1	Ellenőrzések formája	Fejelek
11.2.	Ellenőrzések rendszeressége	A hatósági vizsgára kötelezett témakörökben: <ul style="list-style-type: none">• a vizsga szóbeli részének módszertani felkészítése céljából alkalmanként szóbeli fejelek.
11.3.	Ellenőrzések tartalma	A szóbeli számonkérések tartalma mindenkor igazodik a képzésben megvalósult haladáshoz, az előírt és megvalósult ismeretanyag-átadáshoz.
11.4.	A felnőttek tudásszintjének ellenőrzésére szolgáló módszer(ek)	-
11.5.	Megszerezhető minősítések	„Megfelelt” / „Nem felelt meg”

Az alapképzés
megnevezése:

VVK-196-AL-2 INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ
VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS TOLATÁS (MÁV ZRT. E.1.
SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ A GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLTÁRA VONATKOZÓ
ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK) /1

11.6.	Megszerezhető minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V. 10.) NFM rendelet 19. § (4.) bekezdés előírása szerint.
11.7.	Sikertelen teljesítések következményei	Az oktató célirányos segítségnyújtását (konzultációt) követően megismételt szóbeli felelet.

12. AZ ALAPKÉPZÉS ZÁRÁSA

12.1.	Az alapképzés zárásának feltételei	Az alapképzésen való hiányzás nélküli részvétel.
12.2.	Az alapképzés zárásának módja	Hatósági vizsga
12.3.	A záróvizsga rendje	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.4.	A záróvizsga követelménye	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.5.	A záróvizsga minősítési szintjei	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint.
12.6.	A különböző minősítésekhez tartozó követelményszintek	A 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 19. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje megfelelő függeléke szerint.
12.7.	A sikertelen teljesítés következménye	A sikertelen alapvizsga után a javítóvizsga előtt 4 óra konzultációt kell biztosítani. Javítóvizsga a 19/2011. (V.10.) NFM rendelet 21. §, valamint a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerint tehető.

13. AZ ALAPKÉPZÉS ELVÉGZÉSÉT IGAZOLÓ OKIRAT

13.1.	Bizonyítvány		
13.2.	Tanúsítvány	X	A 2013. évi LXXVII. (felnőttképzési) törvény szerint
13.3.	Látogatási igazolás		
13.4.	Egyéb	X	A képzést lezáró hatósági vizsga Megfelelt szintű teljesítését követően: A KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rendje szerinti „Alapvizsga igazolás”, „Alapvizsga jegyzőkönyv”

14. TÉMAKÖRÖK, TÉMAKÖRÖN BELÜLI TANTÁRGYAK; A HATÓSÁGI VIZSGÁHOZ ELŐÍRT TÉTELES ISMERETANYAG ÉS A HATÓSÁGI VIZSGAKÉRDÉSEK

Sor- szám	Témakörök	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
A vasúti közlekedés biztonságával összefüggő témakörök				
1.	E.1. SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ: A GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLATÁRA VONATKOZÓ ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK	24	0	24
Összesen:		24	0	24

A hatósági vizsgához előírt tételes ismeretanyag és hatósági vizsgakérdések a KAV Vasúti Vizsgaközpont Vizsgaszabályzat és Eljárási Rend Függelékében a „VVK-196-AL-2 Infrastruktúra: Országos jelentőségű vasútvonalakon személy- és áruszállítás és tolatás (MÁV Zrt. E.1. sz. utasítás II. rész a gőzmozdony menetszolgálatára vonatkozó üzemi és műszaki szabályok)/1” című függelékben található.

14.1. A E.1. SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ: A GŐZMOZDONY MENETSZOL- GÁLATÁRA VONATKOZÓ ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK TÉMAKÖR RÉSZLETES ÓRATERVE

Sor- szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
1.	1. Általános szabályok, fogalom- meghatározások; 2. A mozdonykaszán begyűjtása	4	0	4
2.	3. A gőzmozdony és a szerkocsi kezelése menetszolgálat előtt; 4. Kijárási a karbantartási telephelyről vonattovábbításhoz	4	0	4
3.	5. Vonattovábbítás; 6. A tüzelés és víztáplálás	6	0	6
4.	7. A menetszolgálat befejezése	2	0	2
5.	8. Biztonsági szabályok	2	0	2
6.	9. Teendők mozdony sérülések és hibák esetére	4	0	4
7.	10. Szabályok fagyveszély esetén	2	0	2

Az alapképzés
megnevezése:

**VVK-196-AL-2 INFRASTRUKTÚRA: ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ
VASÚTVONALAKON SZEMÉLY- ÉS ÁRUSZÁLLÍTÁS ÉS TOLATÁS (MÁV ZRT. E.1.
SZ. UTASÍTÁS II. RÉSZ A GŐZMOZDONY MENETSZOLGÁLTATÁRA VONATKOZÓ
ÜZEMI ÉS MŰSZAKI SZABÁLYOK) /1**

Sor- szám	A témakör részletezése	Óraszám		
		Elmélet	Gyakorlat	Összesen
Összesen:		24	0	24

A TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK CÉLJA:

A témakör oktatásának célja, hogy megismertesse a képzésben résztvevőkkel:

- a gőzmozdonyok kiszolgálásával kapcsolatos szabályokat, a gőzmozdonyokon elhelyezkedő biztonsági berendezések üzemeltetésére vonatkozó szabályokat,
- gőzmozdonyok közlekedésbiztonsági vizsgálataira vonatkozó szabályokat,
- a téli időjárás alkalmával követendő eljárásokat.

További cél, hogy

- az egységes járművezetőképzés ezen infrastruktúra-moduljának szabályrendszerét az oktató hozza összefüggésbe a kategóriaképzés során tanult műszaki ismeretekkel,
- végül a képzésben résztvevők képesek legyenek a két ismeretanyag egységes alkalmazásra.

A TÉMAKÖR OKTATÁSÁNAK KÖVETELMÉNYE:

A témakör oktatásának követelménye, hogy a résztvevők megismerjék:

- a gőzmozdonyok személyzetére vonatkozó rendelkezéseket,
- a gőzmozdonyok közlekedtetésének szabályait,
- a téli időjárás esetén alkalmazandó eljárásokat.

A TÉMAKÖR ÁLTAL MEGSZEREZHETŐ KOMPETENCIÁK:

A képzésben résztvevő a témakör oktatásának végeztével:

- ismeri a gőzmozdonyok üzeméhez tartozó legfontosabb fogalmakat,
- ismeri a gőzmozdonyok üzeméhez elengedhetetlen vizsgálatokat,
- ismeri a gőzmozdonyok menetére vonatkozó szabályokat,
- tévesztés nélkül ismeri az üzemben tartás feltételeit, a menet közbeni vizsgálatokat,
- tévesztés nélkül le tudja olvasni a nyomásmérő műszerek értékeit,
- tévesztés nélkül meg tud győződni a kazán vízállásáról,
- tisztában van a gőzmozdony üzeméből adódó veszélyekkel,
- képes megakadályozni az üzemveszélyes hibák kialakulását,
- képes elhárítani az üzemveszélyes hibákat.

15. A HATÓSÁGI VIZSGA MÓDSZERTANA ÉS A „MEGFELELT” MINŐSÍTÉS KÖVETELMÉNYRENDSZERE VIZSGATEVÉKENYSÉGENKÉNT

AZ ALAPVIZSGA LEÍRÁSA

Az alapvizsga írásbeli és szóbeli vizsgatevékenységből áll.

Írásbeli vizsgatevékenység

Az írásbeli vizsgatevékenység 24 vizsgakérdésből áll, a vizsgakérdések megoszlása:

- 24 kérdés a MÁV Zrt. E.1. sz. Utasítás II. rész A gőzmozdony menetszolgálatára vonatkozó üzemi és műszaki szabályok (VHF/171131/2023-ÉKM) c. Utasításból

Az írásbeli vizsgatevékenység időtartama: 30 perc.

Alkalmazott módszertan

Számítógép alapú tesztvizsga.

A megfelelt minősítés

Írásbeli vizsgatevékenység követelményeinek megfelelt az a vizsgázó, akinek a feladatokra adott helyes válaszokra kapott pontszáma a maximálisan elérhető pontszám legalább 75%-a. A válaszok értékelésénél az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:

- Ismeri a járművek szerkezeti elemeit, meg tudja határozni az alapfogalmakat.
- Tisztában van a mozdonykazan begyűjtésének szabályaival.
- Ismeri a kijárássra, a menetszolgálatra, a menetszolgálatra befejezésére vonatkozó szabályokat, azok alkalmazásának körülményeit.
- Tévesztés nélkül ismeri a tüzelés és víztáplálás szabályait.
- Tévesztés nélkül ismeri a biztonsági szabályokat.
- Tévesztés nélkül ismeri a sérülések, hibák esetén teendőket.
- Tévesztés nélkül ismeri a fagyveszély esetén teendőket.

A megfelelt szinthez 15 pont szükséges.

Szóbeli vizsgatevékenység

A szóbeli vizsgatevékenység 1 tételből áll, mely 4 vizsgakérdést tartalmaz, a vizsgakérdések megoszlása:

- 4 kérdés a MÁV Zrt. E.1. sz. Utasítás II. rész A gőzmozdony menetszolgálatára vonatkozó üzemi és műszaki szabályok (VHF/17113-1/2023-ÉKM) c. Utasításból

A szóbeli vizsgatevékenység időtartama: 15 perc

Alkalmazott módszertan

Hagyományos kifejtős válaszadások.

A megfelelt minősítés

Szóbeli vizsgatevékenységen megfelelt az a vizsgázó, aki:

- Ismeri a járművek szerkezeti elemeit, meg tudja határozni az alapfogalmakat.
- Tisztában van a mozdonykazan begyűjtésének szabályaival.
- Ismeri a kijárássra, a menetszolgálatra, a menetszolgálatra befejezésére vonatkozó szabályokat, azok alkalmazásának körülményeit.
- Tévesztés nélkül ismeri a tüzelés és víztáplálás szabályait.
- Tévesztés nélkül ismeri a biztonsági szabályokat.
- Tévesztés nélkül ismeri a sérülések, hibák esetén teendőket.
- Tévesztés nélkül ismeri a fagyveszély esetén teendőket.